

Ρουμανία

Ουρανία Λαμπροπούλου-Φώτης Σιώτας

Καρακαλπακίδης Γιάννης: κιθάρα
Μακρής Διονύσης: κοντραμπάσο
Ζάρρα Γιάννα: ακορντεόν
Μαρμαρίδης Σεραφεΐμ: βιολί
Δάκου Μαργαρίτα: βιολί
Αθανασιάς Βασίλης: βιολί
Σιώτας Φώτης: βιολί
Λαμπροπούλου Ουρανία: σαντούρι

έκτακτη συμμετοχή:
Viktoria Herencsar: cimbalom

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΜΑΪΟΥ

Παρηγορήτισσα

Η Παρηγορήτισσα είναι ένα αρχιτεκτόνημα εμβληματικό για την πόλη της Άρτας, και ένα από τα μείζονα βυζαντινά μνημεία του ελληνικού χώρου. Παλιά, περίξ του ναού ήταν καπνοτόπια. Τα κελιά του μοναστηριού σε κάποιους καιρούς αποτέλεσαν καταφύγιο για αετέχους. Αργότερα, μετά την κατασκευή της πλατείας Σκουφά (έμπροσθεν του ναού), η περιοχή φιλοξενούσε εμποροπανήγυρη. Εκεί λειτουργούσε και το περίφημο εξοχικό κέντρο του Βίκτορα Σακκά.

V zes s szirba - Hora da la Baldana -
Geamparalele de la calarasi - Calusul de la
Contesti Bragadiru - Geamparalele de la Fetesti -
Sarba de la Slobozia - Sarba nuntasilor -
Sarba de la Domnesti - Hora Dadulescu -
Dumbala-dumba - Hora

Η Ρουμανία ήταν κατά την Οθωμανική περίοδο ένας πολιτισμικός χώρος οικείος για τον ελληνισμό, που δημιούργησε στη «Βλαχιά» μια δραστήρια ομογένεια. Στα μεγάλα αστικά κέντρα και κυρίως στο Βουκουρέστι εγκαταστάθηκαν οι Φαναριώτες που πρωταγωνίστησαν τόσο στις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις όσο και στον κοινωνικό βίο. Τα πολυσύχναστα εμπορικά μονοπάτια μεταξύ Ελλάδας και Ρουμανίας παρέσυραν σε μετακινήσεις και τους μουσικούς, δρομολογώντας ευρείες οσμώσεις και ανταλλαγές. Τα σαντουρόβιολα που βρίσκουμε στη Σμύρνη είναι βάση της αστικής λαϊκής μουσικής της ευρύτερης Τρανσυλβανίας, η οποία άλλωστε εξήγαγε και στην ηπειρωτική Ελλάδα το τσίμπαλο, την πρώτη εκδοχή του σαντουριού. Ο θρυλικός Γιοβανίκας του σμυρναϊκού βιολιού είχε το προσωνύμιο ο «Βλάχος», διότι φέρεται ελθών εκ Ρουμανίας. Τέλος, η κυριαρχία της οργανικής μουσικής φόρμας «χόρα» στο ρεπερτόριο της ηπειρωτικής Ελλάδας είναι η πλέον τυπική από τα πάμπολλα μουσικά δάνεια που έφεραν οι εκείθεν ταξιδιώτες.

Σεφαραδίτικα

Κυριάκος Ταπάκης

Ξύγκης Κίμων: κανονάκι
Κολοβός Παναγιώτης: κλαρίνο
Τζιούμαρης Γιώργος: ούτι
Γύρας Νίκος: ούτι, τσουμπούς
Κοκάλα Φωτεινή: βιολοντσέλο
Παντελίδης Μελέτης: κρουστά
Μνάσωνος Χριστόδωρος: βιολί
Μακρής Διονύσης: μπάσο
Παλιάκης Μανώλης: τραγούδι
Ζακυνθνού Αναστασία: τραγούδι
Μπάρμπας Χρήστος: νέι
Ταπάκης Κυριάκος: κρουστά, σαζ

ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΜΑΪΟΥ

Πλατεία Αγίου Νικολάου

Η ευνοικία του Αγίου Νικολάου είναι μια από τις παλιότερες της πόλης. Πρόεκτασή της ήταν οι περιοχές Τουρκοπάζαρο, Ταμπακιάδες, Χάλα-χάλα και Γεφυρόπουλο.

Το Κάετρο, το Ρολόι, η Συναγωγή, το Καπνέργοστάσιο εφημερεύουν τον χαρακτήρα της και τονίζουν ακόμα περισσότερο τη γραφική της εικόνα.

La hu rfanq del prisoniero - La llamada de la morena - La madre comprensiva -
El encalador - Los guisados de las berenjenas -
Yo le mandi a mi novio - Una tandre de enverano -
De las altas mares - Hija mia te vo dar -
Esterina Sefarti - Aman doctor -
Sien drahmas al dia - La galana y el mar - Durme

Μιλώντας για «Σεφαραδίτικα», αναφερόμαστε στο μουσικό πολιτισμό των Ισπανοεβραίων, οι οποίοι, μετά τη έξοδό τους από την Ισπανία το 1492, εγκαταστάθηκαν στα αστικά κέντρα της Ανατολικής Μεσογείου και κυρίως των Βαλκανίων (Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Σεράγεβο, Θεσσαλονίκη, Ρόδος). Πρόκειται για μία ιδιότυπη μουσική παράδοση, που διασώζει στοιχεία μεσαιωνικής ευρωπαϊκής μουσικής, αφομοιώνοντας συγχρόνως λόγιες και λαϊκές παραδόσεις της ευρύτερης Μεσογείου, βυζαντινή, αραβοπερσική, λαϊκή μουσική της Ιβηρικής χερσονήσου και των Βαλκανίων... Στον ελληνικό χώρο, τα σεφαραδίτικα τραγούδια ταυτίστηκαν με την λαϊκή αστική κουλτούρα της συμπρωτεύουσας, λόγω της έντονης εβραϊκής παρουσίας στην Θεσσαλονίκη μέχρι το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Άνω κάτω στη Μακεδονία

Βασίλης Κομματάς

Χριστοδουλόπουλος Παναγιώτης: τραγούδι - φωνητικά
Φόρτσας Κώστας: τενόρο σαξόφωνο - κλαρίνο - samples beat programming
Κολοβός Παναγιώτης: κλαρίνο
Λιάτσου Αλίκη: άλτο σαξόφωνο
Παραπέρογλου Γιώργος: ακορντεόν
Γελαδάρης Χρήστος: ηλ. πιάνο - synthesizer
Μακρής Διονύσης: ακουστικό & ηλεκτρικό μπάσο
Παντελίδης Μελέτης: κρουστά
Τσιαντής Ευάγγελος: τύμπανα
Κομματάς Βασίλης: άλτο σαξόφωνο - κλαρίνο

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πλατεία Αγίας Θεοδώρας

Η πλατεία της Αγίας Θεοδώρας είναι γνωστή φυσικά για τον υπέροχο βυζαντινό της ναό, καθολικό του μοναστηριού όπου φυλάσσεται το λείψανο της πολυούκου της πόλης. Περίφημο όμως ήταν και το πηγάδι της. Οι παλιοί Αρτινοί έλεγαν για τους παλαβιάρηδες ότι «ήπιαν νερό απ' το πηγάδι της Αγιά-Θεοδώρας». Έλεγαν ακόμα πως το πηγάδι αυτό έβγαινε δυο χιλιόμετρα πιο πέρα, στην Βλαχέρνα, περνώντας κάτω από τον Άραχθο. Δίπλα της, στο κώρο όπου μέχρι πρόσφατα στεκόταν το ερειπωμένο παλάτι της αγίας, ανηφόρησε το Γυμνάσιο Θηλέων, σήμερα 3ο Γυμνάσιο-Λύκειο.

Gypsy Afrobeat - Sutka oro - Mi Ronmori
Romska Gaida - Knife Dance - Baitushko - Galina
Saxo Pesni - Uzichko kolo - Godzila - Dolama

Στη Μακεδονία, τα πολιτικά σύνορα δεν ακολουθούν τα σύνολα των μουσικών παραδόσεων, οι οποίες αποτελούν μοναδική ατραπό επικοινωνίας, ανταλλαγής υλικών και άυλων αγαθών ανάμεσα σε ανθρώπους και κουλτούρες. Ανακαλούμε εδώ τη γλώσσα της μουσικής παράδοσης της ευρύτερης περιοχής, δίνοντας έμφαση στις κάθε λογής ετερότητες: τραγούδια ολαβόφωνα, ρόμικα, οργανολόγιο και ρυθμολογία «βαλκανική»... Δεν αποσκοπούμε σε μια «αναπαραστατική» λογική, αλλά αντιμετωπίζουμε το υλικό αυτό ως οικουμενική παρακαταθήκη, που, απογυμνωμένη από τα ιδεολογικά και προπαντός ταυτοτικά συμπαρομαρτούντα, μπορεί να τροφοδοτήσει τους πειραματισμούς μας για νέα προσέγγιση, πειραματισμό και αναζήτηση, που φέρνουν τα πάνω κάτω και που γεννούν νέους ήχους πάνω σε παλιούς σκοπούς.

Μουσικές Σούφι

Μπαρίς Μπαλ-Μάρκος Σκούλιος

Κούρος Βασίλης: τραγούδι
Μιχαηλίδης Ανδρέας: τραγούδι
Οικονομόπουλος Σπύρος: τραγούδι
Παλιάκης Μανώλης: τραγούδι
Μπατσοκούρα Γωγώ: κρουστά
Bayram Erhan: πολιτική λύρα
Κοκκάλα Φωτεινή Ασινέθ: βιολοντσέλο
Ηλιόπουλος Παναγιώτης: νεί
Κούνας Σπήλιος: πολιτικό λαούτο
Μνάσωνος Χριστόδωρος: ούτι
Ραμπ Δήμητρα: κανονάκι
Μαντικός Ηλίας: κανονάκι
Σκουρκέας Στρατής: κρουστά
Bal Baris Yurtsever: ταμπούρ, saz, τραγούδι
Σκούλιος Μάρκος: νεί

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ

Άγιος Γεώργιος

Η πλατεία Αγίου Γεωργίου ήταν ο κόμβος της ανατολικής εισόδου της πόλης. Έπαιρνε ζωή από την εμπορική κίνηση των αγροτικών προϊόντων (γαλακτοκομικά, ορνιθοειδή, ζώα, δέρματα κλπ.) που προέρχονταν από τα ορεινά του νομού. Πέριξ επί της πλατείας βρέσκονταν κάνα (Φλώρου, Χουλιάρα, Γιώτη), που φιλοξενούσαν ανθρώπους και ζωντανά. Βρέσκονταν επίσης πολλά εμπορικά καταστήματα, αλλά και κέντρα διασκέδασης (Αύρα), όπου παρουσιάζονταν μεγάλες δόξες του ελληνικού πενταγράμμου.

Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται ένα μέρος από την τελετή των Μεβλεβή δερβίσηδων και στο δεύτερο ύμνοι των Μπεκτασήδων. Οι Μεβλεβήδες χρησιμοποίησαν για τις συνθέσεις τους την περσική γλώσσα ενώ οι Μπεκτασήδες την τουρκική. Οι συνθέσεις διαφέρουν και ως προς τις φόρμες που χρησιμοποιούνται και ως προς το ύψος τους: μεγαλύτερες είναι οι φόρμες και πιο λόγιο το ύψος των πρώτων, ενώ μικρές και πιο κοντά σε λαϊκές μελωδίες είναι των δεύτερων.

Ο σουφισμός είναι φιλοσοφικό ρεύμα που αναπτύχθηκε στους κόλπους του Ισλάμ. Η πίστη στην «ενότητα της υπάρξεως» ήταν η βασικότερη αρχή αυτού του μυστικιστικού κινήματος, πράγμα που συνεπάγεται σεβασμό και αγάπη για κάθε τι που υπάρχει. Η υπέρβαση του ορθολογισμού επιτυγχάνεται με τη λεπτή ισορροπία ανάμεσα σε εγκράτεια και μέθη, έκσταση και αυτοέλεγχο. Τα τάγματα σουφισμού διαμορφώθηκαν γύρω από σημαντικές προσωπικότητες, που τους έδωσαν το όνομά τους: οι Μεβλεβήδες είχαν ιδρυτή τον Μεβλάνα Τζελαλεντίν Ρούμι και οι Μπεκτασήδες τον Χατζή Μπεκτάς Βελή. Όλα τα τάγματα καλλιέργησαν τις καλές τέχνες δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην μουσική. Οι μεγαλύτεροι συνθέτες της λόγιας μουσικής της Πόλης, όπως Ο Dede Efendi, Salih Dede κα., υπέγραψαν τα έργα τους δηλώνοντας την σουφί ιδιότητά τους.

Βουλγαρία

Χρήστος Μπάρμπας

Τοίτοικα-Καραγιάννη Λυδία: τραγούδι
Σιάμα Κατερίνα: τραγούδι
Κασαπίδου Δέσποινα: τραγούδι
Οικονομοπούλου Αλεξία: τραγούδι
Οικονομοπούλου Αντωνία: τραγούδι
Καζαντζής Βαγγέλης: τραγούδι
Μαραγκουδάκης Σταύρος: τραγούδι
Μανωλάτος Δημήτρης: τραγούδι
Ματακάκης Στέργιος: γκάζιντα
Μάρκου Γιώργος: ακορντεόν
Κοτσιανός Παναγιώτης: βιολί
Βελισσάρης Γιάννης: νταούλι
Μπαδιανούδης Ιάκωβος: καβάλ, τουμπερλέκι
Χατζηανδρέας Σάκης: καβάλ
Σαρακατσιάνος Μάριος: λαούτο
Παπαμαργαρίτης Χάρης: κιθάρα
Κηπόπουλος Γιάννης: κιθάρα
Περίσσιος Γιάννης: ηλεκτρική κιθάρα
Καρακαλπακίδης Γιάννης: ηλεκτρικό μπάσο
Μαρίνος Άγγελος: τύμπανα
Χρήστος Μπάρμπας: καβάλ

ΤΡΙΤΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ

Παντοκράτορας

Η ευνοικία αυτή ονομάζεται και ευνοικία Αλπαναρίων διότι φαίνεται πως τον παλιό καιρό εκεί βρισκόταν διάφορα πεταλωτήρια όπου κατέφευγαν οι κάτοχοι αλόγων για να αλλάζουν τα πέταλα.

Εκεί βρισκόταν και μικρός ναΐσκος στη θέση του οποίου περί το 1819 ανεχέρθη μεγάλος ναός της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος.

Bela Sam Bela - Ivailovsko Horo -
Bistrishka Koprenica - Hicaz Rachenitsa -
Djunguritsa - Εσύ πουλί, εσύ ανδόνι - Erghen Dedo -
Sedi Donka - Μετά το πλιοβασίλεμα -
Τρελός χορός του Βορρά - Tsufnalo Bjalo -
Bulchenska Ratchenitsa

Η μουσική της Βουλγαρίας παρουσιάζει μια εξαιρετική ποικιλομορφία και διαφοροποίηση, από τα πολυφωνικά τραγούδια της περιοχής της Σόφιας μέχρι τα καθιστικά μονοφωνικά της περιοχής της Θράκης, από τα χάλκινα του Βορρά στην γκάζιντα και το νταούλι των βουνών της Ροδόπης. Στη διάρκεια του περασμένου αιώνα όλες οι μουσικές της Βουλγαρίας γνώρισαν πολλές αλλαγές, ως συνέπεια της πολιτικής συγκυρίας και της μαζικής εσωτερικής μετανάστευσης από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα. Οι όμορες περιοχές ένθεν και ένθεν των ελληνοβουλγαρικών συνόρων αποτέλεσαν ζώνες όσμωσης, που ανέδειξαν κοινές μουσικές εκφράσεις. Το σοσιαλιστικό καθεστώς καλλιέργησε και προήγαγε τα παραδοσιακά όργανα όπως η γκάζιντα, το νταούλι, η γκαντούλκα, το καβάλ, στα οποία προστέθηκαν μετά τα μέσα του αιώνα και νεότερα, όπως το ακορντεόν, το βιολί, το κλαρίνο τα τύμπανα, η ηλεκτρική κιθάρα.

Ινδοπρεπή λαϊκά

Στάθης Σαββίδης

Παπαδόπουλος Λένος: μπουζούκι
Ιορδάνου Ηλίας: μπουζούκι
Βλαχομήτρος Δημήτρης: κιθάρα
Οικονομοπούλου Σωτηρία: ακορντεόν
Σταμούλης Νίκος: κρουστά
Κοτσιανός Παναγιώτης: βιολί
Θεοδόσης Διονύσης: κλαρίνο
Πορταρίτου Βασιλική: τραγούδι
Οικονομοπούλου Αντωνία: τραγούδι
Φαναρίδου Κορίνα: τραγούδι
Τσίπας Νίκος: τραγούδι
Τσαπράζης Αλέξης: τραγούδι
Σαββίδης Στάθης: μπουζούκι

ΤΕΤΑΡΤΗ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ψαροπλιά

Σήμερα ψαρογορά που από την δεκαετία του '30 δίνει τόνο στο κέντρο της πόλης, η γραφική αυτή πλατεία περιβάλλεται από κτήρια ιστορικής μνήμης, αυτά που στέγασαν τους μικρασιάτες πρόσφυγες, και πιο παλιά την Ελληνική Σχολή και την Προβόλειο Αλληλοδιδασκτική Σχολή. Η ευνοικία ευχέντρωνε τα αρχοντικά των Αντωνόπουλου, Βλαχούτση Βαρζέλη, Μπόρου Καραπάνου, Θανάση Λιδωρίκη. Υπήρχε εκεί και πηγάδι, απέναντι από το οποίο στεγάζονταν το Γαλλικό Πρακτορείο. Γνωστή και σαν Άη-Μηνάς, από το ομώνυμο ναΐδριο.

Μου λένε να μην κλαίω - Λίγο λίγο θα με συνηθίσεις -
Όση γλύκα έχουνε τα χείλη σου -
Τα χείλη σου όσα κι αν πουν - Πικραμένο γράμμα -
Φεύγω μάνα - Μαντουμπάλα - Αυτή η νύχτα μένει -
Είσαι η ζωή μου - Αγωνία - Πριν φύγεις γλυκιά μου -
Με δέρνουν χίλιοι πόνοι - Πληγωμένοι κι οι δυο -
Δεν με πόνεσε κανείς - Ξαναγύρισε κοντά μου -
Η επιστροφή της Μαντουμπάλας -
Γη ποτισμένη με ιδρώτα

Τις δεκαετίες '50-'60 στις ελληνικές κινηματογραφικές αίθουσες παίχτηκαν τουλάχιστον 100 ταινίες παραγωγής του λεγόμενου Bollywood. Πρόκειται για δράματα γυρισμένα στη Βομβάη με θέματα κοινωνικά, ερωτικά, ιστορικά ή μυθολογικά. Τα άφθονα τραγούδια που περιείχαν έγιναν επιτυχίες και μάλιστα δρομολόγησαν ένα ολόκληρο «ινδοπρεπές» ρεύμα, στο οποίο ανάλυσαν το τάλαντό τους μεγάλοι συνθέτες και ερμηνευτές, όπως οι Απόστολος Καλδάρης, Στέλιος Καζαντζίδης, Μανώλης Αγγελόπουλος, Βούλα Πάλλα κ.α. Σε πολλές περιπτώσεις το δάνειο δεν περιορίζονταν απλά στο ύφος ή σε κάποια ευρηματική μελωδική αποστροφή, παρά αφορούσε την πλήρη αναπαραγωγή της όλης σύνθεσης, με ελληνικούς όμως στίχους. Τα τραγούδια που παρουσιάζονται απόψε είναι αμιγώς ινδικής καταγωγής, έστω κι αν έγιναν γνωστά με εγχώριες υπογραφές.